



## INSTRUCȚIUNEA nr. 202/12.05.2023

**Referitoare la tipurile de măsuri pe care Beneficiarii contractelor de finanțare aferente proiectelor selectate în urma apelurilor 2.1 B "incubatoare" și 2.2 A "IMM-uri", dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD) trebuie să le întreprindă în până la finalizarea perioadei de durabilitate a acțiunilor finanțate**

Având în vedere prevederile Hotărârii de Guvern nr. 678/2022, pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, precum și cele ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 170/2022, privind aprobarea unor măsuri pentru consolidarea capacității administrative a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene de gestionare a programelor operaționale pentru perioada de programare 2021-2027,

Luând în considerare dispozițiile art. 1 alin. 4 lit. a) din HG nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *"contractul de finanțare reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor"*,

Având la bază recomandările formulate de către reprezentanții Comisiei Europene, precum și cele emise de către reprezentanții Autorității de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României (în urma misiunii de audit desfășurate în perioada 10.06.2021 - 03.09.2021 - Raport final de Audit etapa I, nr. 62005/26.10.2021) în ceea ce privește măsurile ce se impun luate de către AMPOR în procesul de implementare/în perioada de durabilitate a proiectelor selectate spre finanțare în urma apelurilor 2.1 A "microîntreprinderi", 2.1 B "incubatoare" și 2.2 A "IMM-uri", dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD),

Ținând cont de concluziile și recomandările formulate de reprezentanții Comisiei Europene în urma desfășurării misiunii de audit ITI - Delta Dunării (audit nr. DAC614RO1394), **vizând aspecte legate de verificarea contribuției proiectelor finanțate la dezvoltarea economică a zonei ITI DD și de respectare a prevederilor legale reglementând ajutoarele acordate**, consemnate în raportul de audit tematic nr. DAC614RO1394 (REGIO.EMPL.DAC.6/JCB/ic (2023)2767206), versiune oficială în limba română comunicată la data de 16.03.2023 (Ref. ARES (2023) 1917326- 16/03/2023),

În temeiul prevederilor **Regulamentului (UE) nr. 651/2014** al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108, în special articolele 14 alineatul (5): *„Investiția trebuie menținută în regiunea beneficiară pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sau, în cazul IMM-urilor, de cel puțin trei ani de la finalizarea investițiilor. Această condiție nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea*



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

*economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă relevantă.” și articolul 14 alineatul (3), respectiv articolul 2, punctul 41, stipulând în sensul că ajutoarele regionale pentru investiții sunt acordate pentru o „investiție inițială”,*

luând în calcul situația actuală a contractelor de finanțare aferente proiectelor mai sus menționate, aflate în implementare, sau durabilitate,

ținând cont de prevederile art. 7-A, alin. (1), 7-B, alin. (1) și (2), 7-A (10), 7-A (18), 7-A (29) din Contractele de finanțare - Condiții Generale:

*Art. 7-A (1) Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure managementul și implementarea Proiectului în concordanță cu prevederile acestui contract, ale legislației europene și naționale, aplicabile.*

*Art. 7-B (1) AM/OI are obligația de a informa Beneficiarul, în timp util, cu privire la orice decizie luată care poate afecta implementarea Proiectului.*

*Art. 7 - B (2) AM/OI are obligația de a informa Beneficiarul cu privire la rapoartele, concluziile și recomandările care au impact asupra Proiectului acestuia, formulate de către Comisia Europeană și orice altă autoritate competentă,*

*Art. 7 - A (10) Beneficiarul este obligat să adauge toate documentele și să completeze datele pentru care este răspunzător, actualizându-se corespunzător, ori de câte ori este cazul, în MYSMIS 2014+,*

*Art. 7 - A (18) Beneficiarul își asumă obligația de a furniza AM/OI, Comisiei Europene și/sau agenților lor autorizați orice document sau informație solicitată, în termenul indicat, inclusiv în vederea realizării evaluării Programului Operațional Regional și/sau a Proiectului implementat,*

*Art. 7 - A (29) Beneficiarul se angajează să implementeze toate măsurile necesare în vederea atingerii obiectivului/obiectivelor și rezultatelor proiectului și pentru asigurarea eficienței, eficacității, sustenabilității și impactului acestuia.*

luând în considerare dispozițiile

*art. 3 alin. (3) din Contractele de finanțare - Anexa 1 - Condiții specifice, Secțiunea I - Condiții specifice aplicabile Programului Operațional Regional 2014-2020: Beneficiarul are obligația de a respecta instrucțiunile emise de AM,*

*art. 3, alin. (16) din Contractele de finanțare - Anexa 1 - Condiții Specifice, Secțiunea I - Condiții Specifice aplicabile Programului Operațional Regional 2014-2020: Beneficiarul are obligația de a întocmi și transmite către OI, rapoarte de progres, trimestrial și/sau ori de câte ori AM / OI solicită aceasta, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare, definită la art 2 alin 4 din Condiții Generale. De asemenea, beneficiarul va transmite la cererea AM/OI orice alte raportări/documente/informații, în formatul solicitat, pe perioada anterior menționată,*

*art. 3, alin. (20) din Contractele de finanțare - Anexa 1 - Condiții Specifice, Secțiunea I - Condiții Specifice aplicabile Programului Operațional Regional 2014-2020: Beneficiarul are obligația de a realiza, la termenele specificate, toate măsurile incluse în planurile de acțiune pentru implementarea recomandărilor rezultate ca urmare a misiunilor de audit ale Comisiei Europene și/sau ale Autorității de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, astfel cum aceste planuri de acțiune sunt agreeate cu OI/AM,*



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

având în vedere

prevederile articolului 1, alineatul (1) din contract - Secțiunea II - *Condiții specifice aplicabile Priorității de investiții 2.2. "Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor"*, *Apelul de proiecte 2.2 - IMM*, stipulând acordarea, pentru proiectele aferente priorității de investiție 2.2, a finanțării nerambursabile **sub formă de ajutor de stat regional pentru investiții și ajutor de minimis, în baza Regulamentului (UE) nr. 651/2014** al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L187/26.06.2014, respectiv a **Regulamentului Comisiei Nr. 1407/2013** privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 352/24.12.2013, precum și a:

- **Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 5559/02.08.2017** privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în întreprinderi mici și mijlocii pe teritoriul acoperit de Investiția Teritorială Integrată Delta Dunării prin Programul Operațional Regional 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare,

- **Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6795/14.11.2017** privind aprobarea măsurii de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis pentru consolidarea poziției pe piață a întreprinderilor mici și mijlocii în domeniile competitive identificate în Strategia Națională de Competitivitate și Planurile Regionale de Dezvoltare prin sprijinirea incubatoarelor de afaceri în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare,

- **Ghidului specific aferent PI 2.2 ITI, secțiunile:**

### **1.6. Indicatorul de proiect**

*Indicatorul de proiect face obiectul monitorizării implementării investiției propuse prin proiect și se referă la realizarea unei investiții inițiale, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.*

### **2.7.1. Ajutorul regional pentru investiții**

*Ajutorul regional acordat ia forma finanțării nerambursabile și se supune Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).*

### **3.4. Eligibilitatea cheltuielilor - Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor**

...

*(i.) o investiție în active corporale și/sau necorporale trebuie să fie legată de înființarea unei noi unități, de extinderea unei unități existente, sau de diversificarea producției unei unități prin realizarea unor produse noi, în conformitate cu prevederile referitoare la investițiile inițiale, din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și al prezentului ghid...*

- **Ghidului specific aferent PI 2.1 B, secțiunile:**

### **2.7.1. Ajutorul regional pentru investiții**

*Ajutorul regional acordat în baza acestei scheme ia forma finanțării nerambursabile și se supune Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).*



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

### **3.3. Eligibilitatea proiectului - Tipuri de investiții eligibile**

*Investițiile finanțabile prin ajutor de stat regional sunt eligibile doar dacă constituie o investiție inițială (crearea unei unități noi - incubator de afaceri sectorial), în sensul normelor ajutorului de stat regional.*

### **3.4. Eligibilitatea cheltuielilor - Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:**

...

*(i.) o investiție în active corporale și/sau necorporale trebuie să fie legată de înființarea unei noi unități, în conformitate cu prevederile referitoare la investițiile inițiale, din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și al prezentului ghid...*

AMPOR emite următoarea

### **INSTRUCȚIUNE:**

I. Beneficiarii contractelor de finanțare aferente proiectelor selectate în urma **apelurilor 2.2 A "IMM-uri"**, precum și 2.1. B, dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD), **au obligația de a demonstra îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții esențiale, în temeiul REGULAMENTULUI (UE) NR. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat:**

1. **Menținerea investiției în zona ITI DD - investiția trebuie menținută în regiunea beneficiară (ITI DD) pentru întreaga perioadă de durabilitate stipulată în contractele de finanțare.** Această obligație nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca **activitatea economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă relevantă.**

În acest sens, este obligatoriu ca echipamentele achiziționate în cadrul proiectelor ce beneficiază de finanțare nerambursabilă să fie menținute în regiunea vizată, fiind permisă doar **utilizarea ocazională** în afara acestei zone.

Cerința utilizării ocazionale se aplică atât în cazul beneficiarilor care au înființat puncte de lucru în zona ITI DD, cât și în cazul beneficiarilor care au sediul social în zona ITI DD și achiziționează echipamente mobile prin intermediul proiectelor.

2. **Realizarea unei investiții inițiale.**

Pentru unitatea nou creată în zona ITI DD se impune **demonstrarea autonomiei sale operaționale.**

Simpla implementare a unei operațiuni prin achiziția și punerea în funcțiune a echipamentelor, precum și finalizarea celorlalte activități finanțate, precedată, sau urmată de înființarea unui punct de lucru în zona ITI DD, nu îndeplinește condiția realizării unei investiții inițiale. Este necesar ca unitatea nou înființată în zona vizată să **demonstreze capacitatea sa autonomă** privind funcționarea în ITI DD, fiind operațională în această zonă. **O unitate fără nici o activitate în zona ITI DD nu este considerată ca având o capacitate de sine stătătoare.**



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

### **II. Demonstrarea respectării cerinței privind menținerea investiției în zona ITI DD**

Vor fi considerate ca respectând cerința menținerii investiției în zona beneficiară proiectele care demonstrează că durata cumulată a contractelor ce implică utilizarea echipamentelor mobile în zona ITI DD depășește durata cumulată a contractelor care implică utilizarea echipamentelor în afara zonei ITI DD, pe parcursul perioadei de 3 ani de durabilitate.

Pentru calcularea acestor durate se vor aplica următoarele reguli:

- Datele luate în considerare pentru stabilirea duratei contractelor sunt datele aferente **duratei lucrărilor care implică utilajele mobile**; în acest sens, vor fi luate în calcul **ordinul de începere a lucrărilor și procesul-verbal de recepție**;
- Perioada de timp în care nu a fost utilizat niciunul dintre utilajele mobile este exclusă din calcule;
- Perioada de timp în care a existat o suprapunere a mai multor contracte care implică utilajele mobile este luată în considerare în calcule o singură dată;
- În cazul în care echipamentele mobile au fost împărțite în contracte distincte executate simultan într-o anumită perioadă în zona ITI DD și în afara acesteia, zona luată în considerare pentru perioada respectiva este cea care implica utilizarea echipamentelor cu cea mai mare valoare totală (prețurile de achiziție în cadrul proiectului);
- În cazul în care aceleași echipamente au fost implicate în contracte diferite executate simultan în zona ITI DD și în afara acesteia, se vor analiza documentele de implementare a contractului pentru a stabili perioadele în care utilajele au fost utilizate în zona ITI DD și în afara acesteia.

**NOTĂ:** Proiectele care, în conformitate cu codul CAEN declarat, implică activități desfășurate la locul de implementare în zona ITI DD, respectiv cele care includ lucrări de construcție/extindere/modernizare (de exemplu, extinderea hotelului) sau deținerea sau închirierea de spații pentru punerea în aplicare a activităților la locul de implementare (de exemplu, o fabrică), nu sunt vizate de regula utilizării doar ocazionale a echipamentelor mobile în afara zonei beneficiare.

**Cu toate acestea, ele trebuie să demonstreze respectarea cerinței privind realizarea unei investiții inițiale** (capacitatea de sine stătătoare a unității), potrivit prevederilor prezentei Instrucțiuni.

### **III. Demonstrarea respectării cerinței privind realizarea unei investiții inițiale**

În ceea ce privește realizarea unei investiții inițiale, este necesară demonstrarea autonomiei unității nou create, prin îndeplinirea cumulativă a următoarelor criterii:

- Implementare a cel puțin unui contract economic (inclusiv contracte de cumpărare) și a cel puțin unui contract care implica (o parte din/întreg) echipamentul mobil (daca exista astfel de echipamente) achiziționat în cadrul proiectului, în zona ITI DD. Obiectul contractului (contractelor) trebuie să corespundă codului CAEN menționat în contractul de finanțare;



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

- **Angajarea de către beneficiar (în contextul proiectului) a cel puțin unei persoane domiciliate/cu reședința în zona ITI;** contractul de muncă ar trebui să aibă o durată nedeterminată sau, în cazul unei durate determinate, durata cumulată a contractului (contractelor) de muncă semnat(e) până la sfârșitul perioadei de 3 ani ar trebui să depășească 6 luni;
- **Înregistrarea fiscală a unității/punctului de lucru și a echipamentelor mobile/vehiculelor în zona ITI DD,** în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

**NOTĂ: Beneficiarii care au sediul social în zona ITI DD, la locul de implementare a proiectului, nu trebuie să demonstreze capacitatea de sine stătătoare a unității. Cu toate acestea, conformitatea cu regula utilizării doar ocazionale a echipamentelor mobile în afara zonei ITI DD se impune demonstrată, dacă proiectele includ astfel de echipamente.**

- IV. Contractele care vor fi luate în considerare pentru verificarea conformității cu regulile mai sus descrise nu ar trebui să fie contracte de conveniență semnate de beneficiari în scopul îndeplinirii regulilor numai în mod formal. În conformitate cu apelurile de proiecte, operațiunile cu echipamente mobile pot include echipamente pentru lucrări civile (excavatoare cu cupă inversă, excavatoare etc.) împreună cu echipamente auxiliare (panouri fotovoltaice mobile, rampe mobile pentru persoane cu handicap, sisteme de colectare selectivă...); **un contract care implică doar echipamente auxiliare nu va fi luat în considerare.**
- V. Sub rezerva analizei în funcție de specificul fiecărei situații, **proiectele care nu demonstrează îndeplinirea cumulativă a celor două condiții menționate la art. I al prezentei Instrucțiuni, în conformitate cu prevederile art. II, III și IV, vor returna finanțarea nerambursabilă acordată.**

În acest sens, dacă, în urma verificărilor legate de aceste aspecte, se constată neîndeplinirea vreuneia dintre cele două condiții, ADR SE va întocmi, în termenul procedural, alertă de neregulă.

- VI. ADR SE verifică dacă toate operațiunile aferente proiectelor selectate în urma apelului/apelurilor 2.2 A "IMM-uri", precum și 2.1. B, dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD), îndeplinesc condițiile menționate mai sus, în plus față de cerințele menționate în **cadrul Instrucțiunii nr. 190/23.11.2021**, referitoare la tipurile de măsuri pe care Beneficiarii contractelor de finanțare aferente proiectelor selectate în urma apelurilor 2.1 A "microîntreprinderi", 2.1 B "incubatoare" și 2.2 A "IMM-uri", dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD), trebuie să le întreprindă în perioada de implementare și durabilitate a acțiunilor finanțate.
- VII. **În scopul asigurării contribuției proiectelor la dezvoltarea zonei ITI DD, Beneficiarii au, de asemenea, celelalte obligații prevăzute în Instrucțiunea AMPOR nr. 190/23.11.2021.**
- VIII. Beneficiarii vor prezenta ADR SE, **nu mai târziu de 30 de luni de la începutul perioadei de durabilitate** (pentru a putea fi întreprinse toate verificările de management și implementate măsurile adecvate), toate documentele relevante pentru verificarea respectării condițiilor impuse de Regulamentului (UE) NR. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, potrivit prezentei Instrucțiuni, precum și pentru verificarea respectării obligațiilor prevăzute în Instrucțiunea nr. 190/23.11.2011.

- IX. Respectarea cerinței privind realizarea unei investiții inițiale **va trebui demonstrată în termenul contractual prevăzut în acest sens (până la finalul exercițiului financiar ulterior anului în care se finalizează implementarea proiectului).**
- X. De asemenea, Beneficiarii vor permite accesul la locația de implementare a proiectului, vor înlesni vizionarea echipamentelor achiziționate în cadrul proiectului, vor comunica orice documente/raportări și vor face alte demersuri necesare în procesul de verificare OI/AM, conform solicitărilor acestora și în termenele solicitate.
- XI. În situația proiectelor aflate în durabilitate care au depășit în prezent termenul prevăzut la articolul VIII și nu demonstrează îndeplinirea obligațiilor de menținere a investiției în zona ITI DD și de realizare a unei investiții inițiale, conform dispozițiilor prezentei Instrucțiuni, ADR SE are obligația de a întocmi alertă de neregulă, în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la intrarea în vigoare a prezentei Instrucțiuni, ce va fi transmisă în atenția Autorității de Management.
- XII. ADR SE va efectua vizite pentru fiecare proiect ce face obiectul aplicării prezentei Instrucțiuni, **cel puțin o dată pe an**, ocazie cu care va verifica **existența echipamentelor la locația de implementare prevăzută în contractul de finanțare, sau la locul de desfășurare a activităților aferente codului CAEN finanțat, aflat în zona ITI-DD.**
- De asemenea, cu ocazia efectuării acestor vizite, vor fi efectuate și consemnate o serie de verificări legate de contribuția proiectelor la dezvoltarea zonei ITI și de îndeplinirea cumulativă a condițiilor esențiale, în temeiul REGULAMENTULUI (UE) NR. 651/2014, detaliate mai sus, în acest sens urmând a fi completată, în afara raportului de vizită, și **Anexa 1** a prezentei Instrucțiuni.
- XIII. În situația în care echipamentele nu sunt identificate de ADR SE la locul de implementare al proiectului, sau la locul de desfășurare a activităților aferente codului CAEN finanțat, aflat în zona ITI-DD, **acesta va informa neîntârziat în scris Autoritatea de Management**, furnizând, cu această ocazie, justificările Beneficiarului cu privire la lipsa echipamentelor, precum și documentele suport relevante. ADR SE va propune Autorității de Management cu această ocazie și măsurile pe care le consideră necesare, în conformitate cu prevederile Instrucțiunilor/procedurilor relevante, dispozițiile contractuale și legislația aplicabilă în materie.
- XIV. Autoritatea de Management, în funcție de caz, va comunica ADR SE măsurile ce se impun luate la nivelul acestuia și va iniția implementarea măsurilor aflate în competența sa.
- XV. Beneficiarii au obligația de a informa ADR SE/AMPOR neîntârziat cu privire la existența/apariția unor situații care împiedică respectarea prevederilor prezentei Instrucțiuni.
- XVI. Prevederile Instrucțiunii AMPOR nr. 190/23.11.2021 sunt în continuare aplicabile pentru proiectele finanțate în cadrul priorității de investiție 2.2 A - ITI, precum și 2.1 B, cu particularitățile detaliate în cuprinsul prezentei Instrucțiuni.



## Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

- XVII. Toate prevederile incluse în cadrul Instrucțiunii AMPOR nr. 190/23.11.2021 sunt în continuare aplicabile și pentru apelul 2.1 A "microîntreprinderi", dedicat zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării (ITI DD).
- XVIII. Prezenta Instrucțiune intră în vigoare la data publicării pe site-ul [www.inforegio.ro](http://www.inforegio.ro).
- XIX. ADR SE va informa Beneficiarii asupra intrării în vigoare și asupra conținutului acestei Instrucțiuni.

**Luiza Nicoleta RADU,**

**Șef AMPOR**